

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Инструментариум за обучение

WP 3 – Del 11

Автори:

DMG, EGInA, HOU, UNIBA, ULSIT

Съдържание

Съкращения	3
Въведение	4
1. Подход на обучение	5
1.1. Изисквания за участие в обучението	6
1.2. Обучение в MOOC	7
1.2.1. Теоретично индивидуално обучение	9
1.2.2. Уебинари	9
1.2.3. Допълнително обучение с помощта на отворени образователни ресурси (OER's)	10
1.2.4. MOOC календар за обучение	10
1.3. Специализиран курс	11
1.3.1. Смесено обучение	12
1.3.2. Работно-базираното обучение	14
1.4. Профили	15
1.4.1. Модули на работните профили	15
2. Модулно съдържание на курса	19
2.1. CECO	19
2.2. DIGY	21
Приложение 1 – Учебна програма за профил CECO	23
Приложение 2 – Учебна програма за профил DIGY	24

Съкращения

СЕСО – Специалист комуникации и работа с общността

DigComp – Рамка за дигитална компетентност на гражданите

DIGY – Отговорник дигитална трансформация

EntreComp – Европейска рамка за предприемачески умения

ЕСVET – Европейска кредитна система за професионално образование и обучение

EQAVET – Европейско осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение

ЕКР – Европейска квалификационна рамка

ЕС – Европейски съюз

ИКТ – Информационни и комуникационни технологии

LMS – Система за управление на обучението

МООС – Масивен отворен онлайн курс

OER – отворени образователни ресурси

ПОО – Професионално образование и обучение

РБО – работно-базирано обучение

Въведение

Проектът BIBLIO е насочен към недостига на умения в библиотечния сектор поради дигиталната трансформация, която променя ролята на библиотеките и библиотечните специалисти. Проектът улеснява придобиването на дигитални, предприемачески и трансверсални умения за библиотечни професионалисти, за да отговорят на цифровата трансформация чрез създаване на система за оценка на уменията, предлагане на обучение и валидиране и признаване. BIBLIO се изпълнява от консорциум от десет организации от пет страни от ЕС (Белгия, България, Гърция, Италия, Латвия), включително четири секторни организации, библиотечни мрежи и библиотечни/архивни организации, университети, доставчици на ПОО и две европейски мрежи.

Този инструментариум за обучение в BIBLIO е специално създаден за преподаватели, учители и други обучители, участващи в проекта. Целта на този инструментариум за обучение е да помогне на преподавателите, обучени по методологията на BIBLIO, които могат да включват учители и други обучители. Този набор от инструменти е предназначен да се използва заедно с методологията за професионално образование и обучение, за да се получи ясен преглед на подхода на проект BIBLIO към обучението. Инструментариумът ще предостави общ преглед на проекта BIBLIO, неговия подход към обучението, както и съдържанието на курса както в MOOC курсове за обучение, така и в специализирани курсове за обучение. Той е предназначен да помогне на преподаватели, учители и други преподаватели в създаването на успешна инициатива за обучение. Той обяснява подхода на пълен триетапен процес на обучение:

1. Масивен отворен онлайн курс (MOOC)
2. Специализиран курс (лице в лице)
3. Работно-базирано обучение в библиотека-партньор

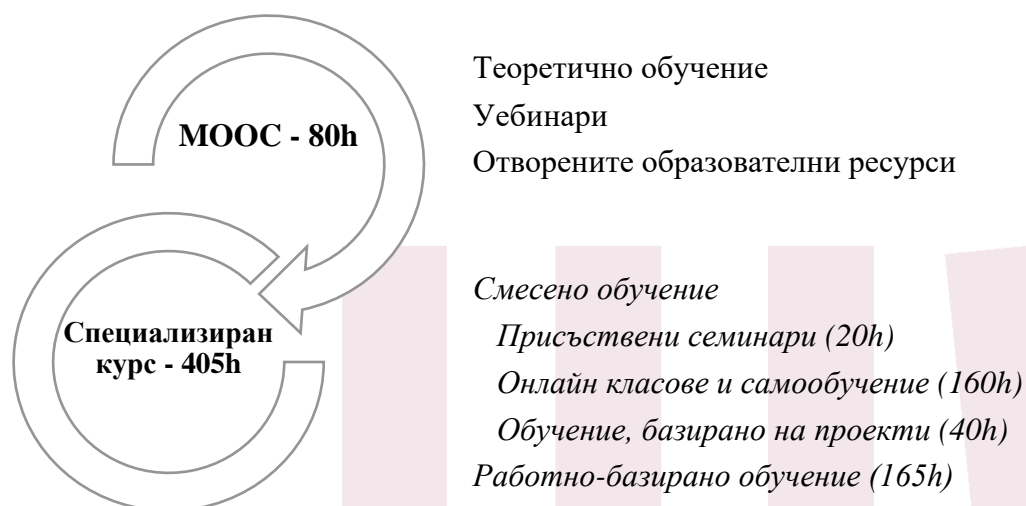
Инструментариумът запознава обучаващите с модулно съдържание за обучение и за двата профила на обучение – Специалист комуникация и работа с общността (CECO) and the Отговорник цифрова трансформация (DIGY).

Инструментариумът съдържа план за обучение, насоки, отворени образователни ресурси и резултати от обучението, които да се използват в процеса на обучение, предоставя насоки и ресурси, които са подходящи за обучителите.

1. Подход на обучение

Обучението в рамките на проекта се състои от няколко подхода – онлайн обучение (МООС) и специализиран курс. По време на МООС обучението потенциалните обучаеми ще изучават теоретичната програма, чрез онлайн интерактивно съдържание за обучение, експертни уебинари и допълнителни проучвания чрез отворените образователни ресурси.

Специализираните курсове ще включват смесена програма на обучение, проектно базирано обучение и проектно-базирано обучение. Всички споменати подходи ще бъдат описани по-подробно в следващите глави.

Програмата за обучение ще бъде тествана в 4 пилотни държави (Италия, България, Латвия и Гърция) и ще бъде насочена към предоставяне на учебни програми, които ще бъдат структурирани, както следва:

- Масов Отворен Онлайн Курс (МООС) 80 часа
- Специализиран курс:
 - Смесено обучение – общо 240 часа (20 ч. оценяване):
 - a. Присъствени семинари (20 ч.)
 - b. Онлайн класове и самообучение (160 ч.)
 - c. Обучение, базирано на проекти (40 ч.)
 - Работно-базирано обучение – общо 165 часа (5 ч. оценяване)

Учебната програма ще бъде публично достъпна за използване от институциите за професионално образование и обучение (ПОО), провеждащи о, по-специално в страните партньори, но също и за други заинтересовани страни в Европа.

1.1. Изисквания за участие в обучението

Проектът BIBLIO е насочен най-вече към библиотечните професионалисти, безработните в библиотечния сектор и библиотеките, като им дава възможност да управляват и предлагат иновативни дигитални инструменти и услуги за потребителите. Обучението ще се отнася за гореспоменатите целеви групи, на които ще бъде предложено участие в МООС и в специализиран курс. Освен това МООС ще остане достъпен след края на проекта, като дава възможност на обучаемите да се абонират и да се включат в проекта.

За целите на пилотирането е разработен онлайн формуляр за регистрация, който изисква идентификационни данни, информация за контакт, обща информация (възраст, държава и образование), текущ статус на работа и професия, както и години или опит и информация как участникът е научил за курса. Всички кандидатстващи участници трябва да бъдат помолени за съгласие за използването на техните данни. МООС няма ограничения за участие, но в зависимост от държавата може да се прилагат национални изисквания за участие в специализиран курс (документи за предишно образование, споразумения за участие в курса и т.н.). Страните трябва да следват и прилагат правилата и разпоредбите на своите Национални агенции за професионално образование и обучение.

Изисквания за стартиране на модула;

- Дигитални компетенции на основно или междинно ниво;
- Основни предприемачески и трансверсални компетентности;
- Умения за работа с различни източници на информация в библиотеки и в дигитална среда;
- Английски език (ниво B2) (МООС е на английски език)

Изисквания за завършване на модула:

- МООС – завършен със 75% от крайния онлайн тест
- Присъствени семинари – обособяване на обучаемите на отбори/ колективна оценка и самооценяване;
- Онлайн обучение – изпълнени всички тестове и преминали успешно с не по-малко от 75% от всички онлайн тестове.
- Проектно базирано обучение – проектът е изпратен и е получил положителна оценка от преподавател/ ментор.
- Приключване на сценарий от работно-базираното обучение (по избор)

Тъй като курсът на обучение е модулен, различните модули изискват различни нива на компетентност. Например, повечето технически модули от профила DIGY изискват задълбочени цифрови умения.

1.2. Обучение в MOOC

MOOC е базирана на системата за управление на обучението, „Moodle“, най-известната система с отворен код (съвместима с Android и iOS), която обслужва широка общност от обучаеми и предлага адаптивен дизайн (удобен и за мобилни устройства, включително). BIBLIO MOOC ще се проведе на английски език и ще започне през октомври 2021 г. и ще бъде достъпен за всички заинтересовани обучаеми по целия свят.

За разлика от традиционния „курс“, MOOC се провежда онлайн. Лекциите са във видео формат и под формата на материали за четене, които са достъпни 24/7. Всяка седмица участниците ще могат да общуват с високо квалифицирани експерти в 1-часови уебинари на живо и ще имат възможност да ги гледат след това. Участниците, които успешно завършат MOOC получават сертификат за завършване.

MOOC (Масивния отворен онлайн курс) (отворено, неформално обучение) е част от модулната програма за обучение за развитие на компетенциите, включени в работните профили SECO и DIGY. Той ще бъде последван от смесен курс на обучение и работно-базирано обучение.

MOOC използва видеоклипове, презентации и материали за четене и подобрява сътрудничеството наставник/обучител-обучаем и свързва обучаемите посредством форуми и чат. В края на всеки модул обучаемите могат да оценят сами напредъка си с помощта на онлайн тестове. Обучаемите, които завършат MOOC, ще развият уменията си, свързани с:

- Онлайн и офлайн комуникация
- Комуникация и взаимодействие с потребителите на библиотеката
- Създаване на дигитално съдържание
- Проучване на технологичните промени
- Повишаване уменията за информационна и медийна грамотност
- Оценка и подпомагане на общността.

По-долу в *Таблица 1* – Модули в MOOC е представен пълен списък на модулите, включени в цялостната учебна програма за професионално образование и обучение. Подчертаните 26 модула са избрани за MOOC и са групирани в тематични области, за да улеснят учебния процес и поради тази причина ще бъдат пуснати в ред, различен от този в списъка. Останалите модули ще бъдат изнесени по време на специализирания курс.

Таблица 1 – Модули в МООС

1 Въведение в дигитализацията (CECO и DIGY)
2 Преглеждане, оценяване, търсене и филтриране на надеждни данни, информация и цифрово съдържание (CECO)
3 Идентифициране и оценка на фалшиви данни, информация и цифрово съдържание (CECO)
4 Управление на данни, информация и цифрово съдържание (CECO и DIGY)
5 Взаимодействие чрез дигитални технологии (онлайн срещи) (CECO и DIGY)
6 Сътрудничество и споделяне чрез дигитални технологии (CECO и DIGY)
7 Дигитално гражданство (CECO)
8 Нетикет (CECO)
9 Управление на дигитална идентичност (CECO и DIGY)
10 Дигитални инструменти и разработка на дигитално съдържание (CECO и DIGY)
11 Закон за авторското право (CECO и DIGY)
12 Програмиране (DIGY)
13 Основни принципи за безопасност и сигурност на данните (CECO и DIGY)
14 Защита на устройствата (DIGY)
15 Защита на данни и съдържание (CECO и DIGY)
16 Защита на личните данни и поверителността (CECO и DIGY)
17 Поддръжка на потребителите (Идентифициране на нужди и отговори) (CECO и DIGY)
18 Управление на проблеми/кризи (CECO и DIGY)
19 ИТ умения и отстраняване на неизправности (DIGY)
20 Управление на компетенциите (CECO и DIGY)
21 Забелязване на възможности (CECO и DIGY)
22 Оценяване на идеите (CECO и DIGY)
23 Развитие на устойчиви дигитални услуги (CECO)
24 Дизайнерско мислене (CECO и DIGY)
25 Мотивация и постоянство (мобилизиране на другите) (CECO)
26 Мобилизиране на ресурси (CECO и DIGY)
27 Маркетинг и промоция (CECO)
28 Застъпничество (CECO)
29 Развитие на продажбите (CECO и DIGY)
30 Набиране на средства и краудсорсинг (CECO)
31 Управление на проекти (CECO и DIGY)
32 Стратегическо мислене (разработване на бизнес план) (CECO и DIGY)
33 Управление на взаимоотношенията (CECO)
34 Управление на промените (поддръжка на промените) (CECO и DIGY)
35 Управление на времето (CECO и DIGY)
36 Поемане на инициативата (CECO и DIGY)
37 Учене, чрез опит (CECO и DIGY)
38 Управление на риска (CECO и DIGY)

1.2.1. Теоретично индивидуално обучение

Теоретичното обучение е предназначено за индивидуално обучение и самообучение. В зависимост от учебната програма, продължителността на един модул варира от 1 до 2 часа самоподготовка. Състои се от няколко компонента, публикувани в MOOC – въвеждащи видеоклипове, теоретични презентации, отворени образователни ресурси, тестове и уебинари (по време на пилотната фаза уебинарите ще бъдат организирани онлайн, а записите ще бъдат достъпни след това).

Видеоклипове

Всеки модул за обучение в MOOC ще започва с кратък въвеждащ видеоклип, посочващ целта на модула, резултатите от обучението и ключовите теми на обучението. Интерактивното видео предоставя кратък преглед на съдържанието на предстоящия модул.

Презентации

Всички обучителни презентации са направени като въвеждащ обучителен материал за индивидуални занимания. Презентацията не обхваща задълбочени теми, но предоставя общ поглед върху ключовите теми от учебното съдържание на модула. Теоретичните презентации се състоят от учебни материали за самостоятелно обучение на участниците. Въз основа на знанията, придобити чрез теоретични проучвания, участниците ще преминат към по-задълбочено обучение (уеб семинари и по-късно специализиран курс). Презентациите ще включват материали за допълнително четене и учене, както и отворени образователни ресурси.

Тестове

След всеки обучителен модул трябва да се попълни тест за оценка на знанията. Състои се от въпроси с множество възможности за избор на отговор (минимум 6 въпроса на модул). Тестът се оценява и според критериите за оценка за преминаване на онлайн теста, на 75% от въпросите трябва да е отговорено правилно. В случай на неуспех е възможно повторение на онлайн теста: всеки участник има право да реши теста 3 пъти.

1.2.2. Уебинари

В допълнение към теоретичното обучение, модулите, отворени през съответната седмица от обучението, ще бъдат допълнени от финален уебинар, организиран с участието на експерти, желаещи да споделят скорошни проучвания, примери за добри практики и примери от реалния живот по въпросните теми. Партньорите се съгласиха да стартират такива уебинари по модулите, отворени предходната седмица, така че - когато се срещнат с експертите - обучаващите се вече да са запознати с темите. Уебинарите се организират онлайн като дискусия с експерти, модерирана от представители на проекта, с възможност за задаване на финални въпроси от участниците в обучението. Уебинарите добавят практически аспекти

към теоретичното обучение, проведено от участниците чрез самообучение в МООС. Всички записи на уебинари ще бъдат публикувани в платформата МООС след това.

1.2.3. Допълнително обучение с помощта на отворени образователни ресурси (OER's)

Цифровите отворени образователни ресурси (OER) са създадени, за да подпомогнат повишаването на квалификацията на библиотечните специалисти. Предоставянето на учебните програми за ПОО се основава на набор от дигитални OER, които са разработени в подкрепа на придобиването на повече от 40 цифрови, предприемачески и трансверсални компетентности. OER са разработени за всеки един от обучителните модули и са интегрирани както в МООС, така и в специализирани курсове.

1.2.4. МООС календар за обучение

МООС включва обучение от 26 модула, разпределени в рамките на 8 седмици. Препоръчителният календар на МООС може да се види в Таблица 2. 26-те модула са избрани за МООС и са групирани в тематични области, за да улеснят учебния процес. Могат да се правят промени в календара въз основа на нуждите на националната и/или целевата аудитория. Всяка седмица са заложили 8-10 часа МООС обучение, а календарът е разработен, за да обхваща равномерно както дигиталните, така и предприемаческите компетенции.

Таблица 2 – Препоръчителен календар за МООС обучението

Седмица	Модули в МООС		
1	Въведение в дигитализацията	Стратегическо мислене (разработване на бизнес план)	Оценяване на идеите
2	Забелязване на възможности	Идентифициране и оценка на фалшиви данни, информация и цифрово съдържание	Управление на данни, информация и цифрово съдържание
3	Взаимодействие чрез дигитални технологии (онлайн срещи)	Сътрудничество и споделяне чрез дигитални технологии	Маркетинг и промоция
4	Дигитални	Закон за	Развитие на

	инструменти и разработка на дигитално съдържание	авторското право	продажбите	
5	Управление на дигитална идентичност	Основни принципи за безопасност и сигурност на данните	Мобилизиране на ресурси	
6	Защита на данни и съдържание	Защита на личните данни и поверителността	Управление на промените (поддръжка на промените)	Застъпничество
7	Поддръжка на потребителите (Идентифициране на нужди и отговори)	Управление на проблеми/кризи	Управление на проекти	
8	Управление на компетенциите	Дизайнерско мислене	Управление на времето	Управление на риска

1.3. Специализиран курс

Специализираният курс се състои от а) смесен курс на обучение и б) работно-базирано обучение, което може да бъде адаптирано към националните нужди. Специализираният курс включва обучение лице в лице, виртуално обучение, самообучение, обучение базирано на проекти и работно-базирано обучение. Специализационните курсове ще се провеждат на местните езици на страните партньори и всяка от пилотните държави ще обучи минимум 25 обучаеми. Обучението ще се провежда чрез онлайн платформа, която стимулира споделянето и обмена на знания, опит и добри практики. Преди специализирания курс обучителите ще участват в събитие за обучение на обучители, на което ще бъдат запознати с методологията и подхода на обучението. Решаващ момент от специализирания курс е добре установеното сътрудничество между партньорите по проекта и библиотеките или други работни места на обучаемите, тъй като част от обучението трябва да се проведе в работна среда.

Специализационният курс се състои от:

- b. Смесено обучение – общо 240 часа (20 ч. оценяване):
 - i. Присъствени семинари (20 ч.)
 - ii. Онлайн класове и самообучение (160 ч.)
 - iii. Обучение, базирано на проекти (40 ч.)
- c. Работно-базирано обучение – общо 165 часа (5 ч. оценяване)

1.3.1. Смесено обучение

Смесеното обучение е планирано като модулен курс - първо участниците могат да изберат своя профил на обучение и преди самото обучение да се направи предварителна оценка на съществуващите знания на участниците и необходимостта от обучение за всеки модул. Въз основа на необходимостта някои модули на обучение може да бъдат пропуснати, ако има предварителни сертификати или знания. Паралелно се провеждат обучение в класна стая и онлайн занятия/самоподготовка. Преподавателите са на разположение за консултации по време на смесеното обучение: те ще следят домашните и заданията, както и ще помагат на обучаемите по време на обучението и ще организират семинари по темата. Има два вида оценяване:

- **Формираща оценка:** преподавателите ще оценят заданията, за да се уверят, че обучаемите са разбрали концепцията, но отрицателната оценка няма да повлияе на приключването на курса;
- **Обобщаваща оценка:** от тестовете: обучаемите трябва да преминат всички тестове, осигуряващи поне 60% верни отговори, за да получат сертификат.

Присъствени семинари

Смесеното обучение ще се провежда на местните езици и ще се състои от 20 часа лице в лице или онлайн обучение с преподавател. Първоначално обучението в класната стая е създадено като обучение лице в лице, но поради ограниченията на Covid-19 или други обстоятелства може да се предоставя като онлайн обучение с преподавател, използващ онлайн платформи, базирани на предпочитанията на учителите. Смесеният курс е планиран да започне до два месеца след MOOC обучението. Обучението в класната стая е допълнение към онлайн уроците и самообучението. Всички модули не изискват обучение в класната стая. Предложените модули лице в лице в обучението в класната стая са модулите 1-16, които са по-фокусирани върху развитието на дигиталната компетентност. Предприемаческите и трансверсалните компетенции могат да се научат в онлайн класове и самообучение и допълнително, чрез предоставяне на кратка курсова работа и чрез обучение, базирано на работа.

Онлайн класове и самообучение

Фазата на самообучение се състои от 160 часа самообучение с помощта на предоставени материали и отворени образователни ресурси. Преподавателите може да са налични въз основа на нуждите на обучаемите (20 часа планирани като обучение в класна стая или онлайн / лице в лице обучение с преподавател), но основният фокус е върху самообучението. По време на обучението може да се организират семинари.

Преди обучението трябва да се направят следните стъпки:

1. въведен е предварително фиксиран график за онлайн консултации на обучаемите със съответните преподаватели.
2. по желание на преподавателите се уточняват предварително вида, структурата и съдържанието на организирани работилници по съответните модули.

За онлайн класовете може да се използва същата презентация на PowerPoint като в MOOC, както и повечето материали за самоподготовка (възможно е добавяне на 1 или 2 нови текста за казус), но разликата ще бъде в оценката.

Методите и задачите за оценка ще бъдат конкретни малки курсови проекти или писане на становища по казус. За разлика от MOOC онлайн тестовете с близки въпроси - трябва да се използват отворени въпроси, на които трябва да се отговори. Критериите за оценка ще бъдат представени и оценени проекти. Ще се използват критерии за качествена оценка. Но по някои от темите може да се разработи онлайн тест. Изискванията за оценяване са дадени във всеки модул, но всяко лице, което отговаря за модула, трябва да формулира конкретните задачи. В модула може да се разработи комбинация от онлайн тестове за основните дефиниции и отворени въпроси и до 2 кратки курсови работи, за да се види дали обучаемите са разбрали това, което са прочели.

Пример за модул 32 в онлайн теста може да се зададе въпрос – Какво означава съкращението SWOT? Онлайн тестът за MOOC може да се използва и предоставя 4 възможни отговора. Освен това преподавателят като курсова работа може да зададе – Моля, опитайте да направите SWOT анализ за вашата библиотека. За специализираното обучение може да се зададе – Определете една стратегическа цел за вашата библиотека и я направете SMART.

Обучение, базирано на проекти

Подобно на работно-базираното обучение, обучението, базирано на проекти, също се изпълнява в реална работна среда, за да се разработят проекти за работното място на курсистите – например стратегия за безопасност за библиотека в дигитална среда, маркетингова кампания или стратегия за застъпничество. По време на проектно-базираното обучение обучаемият заедно с учителя и ментора от работното място разграничава темата за избрания модул, нуждите на библиотеката и след това работи върху разработването на проекта – като се има предвид теоретичната основа, планирането и развитието на проекта. Обучението, базирано на проекти, се извършва върху конкретен модул или модули, избрани от курсиста заедно с преподавателя и ментора на работното място. Проектът може да обхваща една или няколко компетентности от учебната програма. Обучаемите ще бъдат помолени да разработят проект под формата на „план за действие“, който да бъде приложен по време на работно-базираното обучение.

Планът за действие ще бъде адресиран до библиотеката/организацията, която приема курсиста, и ще има двоен обхват: 1) насърчаване на дигиталната иновация на библиотеката и 2) насърчаване развитието на библиотечната аудитория. За да се постигнат тези цели, планът за действие ще съдържа: - лесно решение за дигитализация на приемащата организация; -

техники за развитие на аудиторията, включително напр. маркетингова стратегия за социални медии за библиотеки, „дигитални нашествия“ и т.н.

Пример: за Модул 32 може да бъде опит за извършване на пазарен анализ / целеви групи / продукти / услуги / програми в конкретната библиотека.

По време на 20-седмичния смесен курс обучаемите ще бъдат подкрепяни от преподаватели и обучители по отношение на техните нужди от учене и по-нататъшно развитие на техните знания и умения. Важно е предварително да се уточни за всеки модул какъв тип проектни задачи могат да изпълняват обучаемите. Оценяването на обучаемите, което ще функционира като механизъм за осигуряване на качеството за нивото на постигане на придобитите резултати от обучението, а именно за знанията, уменията и компетенциите, които са придобили от смесения курс. Оценяването ще се извършва непрекъснато по време на курса въз основа на партньорска оценка, онлайн тест и задачи, базирани на проекти. Изпълнението на проекта се оценява съвместно от преподавателя и представителя/ментора на работното място.

1.3.2. Работно-базираното обучение

Работно-базираното обучение е образователна стратегия, която помага за установяване на новопридобити умения и знания в реална среда - стажове или сесии за проследяване на работата. Учебната програма на проекта BIBLIO включва 160 часа обучение на работното място и 5 часова сесия за оценяване.

Работно-базираното обучение ще продължи 10 седмици (165 часа), в това число 160 часа практическо обучение в реална работна среда (стаж) и 5 часа оценяване. В допълнение към това на всеки две седмици ще се провежда кратка 1-часова среща лице в лице между обучаемите/стажантите и обучителите. Това ще осигури завладяващо изживяване за обучаемите, където те могат да научат от първа ръка, като прилагат знанията и опита си към предварително определена ситуация, чрез кратък преглед на живо. Този кратък преглед на живо ще бъде създаден съвместно от работодателя и ментора/преподавателя, като се идентифицират конкретните дейности, които трябва да бъдат извършени на работното място по време на стажа; учебни цели и свързаните с тях задачи; механизми за докладване и обратна връзка; и наставническа подкрепа.

За провеждане на работно-базираното обучение е необходимо всеки партньор предварително да определи основните организации, с които ще си партнира в процеса на практическото обучение, въз основа на сключен договор за сътрудничество. В това споразумение е важно да се уточнят правата и задълженията на обучаващата организация (библиотека, музей и др.) и на партньора по проекта (партньори в ПОО), провеждащи обучението. Ключов момент е назначаването на лице, което да контролира работно-базираното обучение. Практическото обучение се провежда в реална работна среда. В този случай библиотеката може да бъде основна институция за практическа работа главно в областта на дигитализацията и създаването на метаданни.

Пример за модул 32 за работно-базирано обучение, от обучаемия се очаква да създаде прост бизнес план за използване на услугата в конкретна библиотека, вкл. Маркетинг – не повече от 3 страници, но с всички елементи на бизнес плана. Този бизнес план се изготвя от стажанта под ръководството на директора или определен ментор от основната организация, в която се провежда работно-базираното обучение.

По време на обучението е важно да наблюдавате всички трудности, с които може да се сблъска обучаемите, и да ги подкрепяте на всички етапи от пътя.

Обосновката зад прилагането на работно-базираното обучение ще бъде подходът между поколенията, тъй като процесът на обучение ще има двойна цел: от една страна работодателите, които приемат стажантите, ще преподават и ще предават своите технически компетенции в библиотечния сектор на най-младите поколения, от друга страна младите стажанти ще прехвърлят придобитите дигитални умения на своите опитни ментори. Това ще осигури положителен ефект както за обучаемите, така и за работодателите и за приемащата организация като цяло.

1.4. Профили

Бяха разработени два различни работни профила въз основа на нуждите от обучение, предизвикани от библиотечните специалисти в проучването и задълбочените интервюта и националния контекст: Специалист комуникация и работа с общността (СЕСО) и Отговорник цифрова трансформация (DIGY). Пълните доклади са достъпни [тук](#). Работните профили са описани подробно, възнамеряват да отговорят на нуждите от обучение за комуникация и фасилитиране на общността за първите и цифровизацията и техническата поддръжка, необходими за вторите. Подробна информация за профилите може да бъде достъпна [тук за Специалист комуникация и работа с общността \(СЕСО\)](#) и [тук за Отговорник цифрова трансформация \(DIGY\)](#).

Учебните програми на BIBLIO за професионално образование и обучение основно са адресирани към ЕКР 4-5 в 38 модула:

- 18 модула за трансверсални компетенции (комуникация, предприемачество – картографирани в EntreComp, лидерство и др.)
- 20 модула за дигитални умения, картографирани в рамките на DigComp, свързани с: дизайн и разработка на приложения, управление на електронни ресурси, достъп до данни, блокчейн, извличане на текст и данни, разработване на стратегии за качество на ИКТ и др.

1.4.1. Модули на работните профили

BIBLIO предлага учебна програма за ПОО от 38 модула, обхващащи уменията и знанията, изисквани от два нововъзникващи работни профила в библиотечния сектор – Специалист комуникация и работа с общността (СЕСО) и Отговорник цифрова трансформация (DIGY). От 38 модула, 25 са предназначени за двата профила, докато 10 са специално насочени към

СЕСО и 3 към профил DIGY. Разликата между двата профила е, че СЕСО е ориентиран към потребителите на библиотеката, докато DIGY е фокусиран върху вътрешния капацитет на библиотеката да функционира в дигиталната ера.

Таблица 3 – Модули на работните профили

No.	Модули / профили	Профил 1: Специалист комуникация и работа с общността (СЕСО)	Профил 2: Отговорник цифрова Трансформация (DIGY)	
		Дигитални компетентности		
Информация, данни и медийна грамотност	1	Въведение в дигитализацията	X	X
	2	Преглеждане, оценяване, търсене и филтриране на надеждни данни, информация и цифрово съдържание	X	
	3	Идентифициране и оценка на фалшиви данни, информация и цифрово съдържание	X	
	4	Управление на данни, информация и цифрово съдържание	X	X
Комуникация и сътрудничество	5	Взаимодействие чрез дигитални технологии (онлайн срещи)	X	X
	6	Сътрудничество и споделяне чрез дигитални технологии	X	X
	7	Дигитално гражданство	X	
	8	Нетикет	X	
	9	Управление на дигитална идентичност	X	X
на дигитално съдържани	10	Дигитални инструменти и разработка на дигитално съдържание	X	X
	11	Закон за авторското право	X	X

	12	Програмиране		X
Безопасност	13	Основни принципи за безопасност и сигурност на данните	X	X
	14	Защита на устройствата		X
	15	Защита на данни и съдържание	X	X
	16	Защита на личните данни и поверителността	X	X
Разрешаване на проблеми	17	Поддръжка на потребителите (Идентифициране на нужди и отговори)	X	X
	18	Управление на проблеми/кризи	X	X
	19	ИТ умения и отстраняване на неизправности		X
	20	Управление на компетенциите	X	X
Предприемачески и трансверсални компетентности				
Идеи и възможности	21	Забелязване на възможности	X	X
	22	Оценяване на идеите	X	X
	23	Дигитални инструменти и разработка на дигитално съдържание	X	
	24	Дизайнерско мислене	X	X
Ресурси	25	Мотивация и постоянство (мобилизиране на другите)	X	
	26	Мобилизиране на ресурсите	X	X
	27	Маркетинг и промоция	X	
	28	Застъпничество	X	
	29	Развитие на продажбите	X	X
	30	Набиране на средства и краудсорсинг	X	
Прилагане в действие	31	Управление на проекти	X	X
	32	Стратегическо мислене (Разработване на бизнес план)	X	X
	33	Управление на взаимоотношенията	X	

34	Управление на промените (поддръжка на промените)	X	X
35	Управление на времето	X	X
36	Поемане на инициативата	X	X
37	Учене чрез опит	X	X
38	Управление на риска	X	X

2. Модулно съдържание на курса

Учебното съдържание, предназначено за библиотечни професионалисти, е част от модулната програма за обучение за развитие на компетенциите, включени в работните профили СЕСО и DIGY. Всеки от профилите има разработена програма за обучение, посочваща изискванията на всеки модул за участие в курса, целите на обучението, целите на обучението, резултатите и предложения подход за обучение, както и критерии за оценка. Пълната учебна програма за двата разработени профила можете да намерите в този документ (вижте Приложение 1 и Приложение 2), както и онлайн [тук](#).

2.1. СЕСО

Специалистът комуникации и работа с общността (СЕСО) е гъвкав, проактивен и дигитално осведомен служител. Те използват местни и национални данни и информация от ангажираността на общността, за да оценят нуждите на общността и да определят приоритети за услугите на терен. Те работят с общности и ангажират хора извън стените на библиотеката чрез различни канали, включително квартални срещи, базирани в общността организации и групи, работа в мрежа, социални медии и други комуникационни методи.

Таблица 4 – Учебна програма за профил СЕСО

Име на учебната програма			
Специалист комуникации и работа с общността (СЕСО)			
Часове	МООС – 80	Специализиран курс (смесено обучение) - 240	Работно-базирано обучение - 165
Цел и резултати от учебната програма	Учебната програма за професионално образование и обучение обхваща основни технически умения, но също така се занимава и със съвременните (дигитални и софтуерни) умения, от които библиотекарите все повече се нуждаят, но които не са обхванати от традиционното обучение.		
Модули	<p>Дигитални компетентности</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Въведение в дигитализацията 2. Преглеждане, оценяване, търсене и филтриране на надеждни данни, информация и цифрово съдържание 3. Идентифициране и оценка на фалшиви данни, информация и цифрово съдържание 4. Управление на данни, информация и цифрово съдържание 	<p>Предприемачески и трансверсални умения</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забелязване на възможности 2. Оценяване на идеите 3. Развитие на устойчиви дигитални услуги 4. Дизайнерско мислене 5. Мотивация и постоянство 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Взаимодействие чрез дигитални технологии (онлайн срещи) 6. Сътрудничество и споделяне чрез дигитални технологии 7. Дигитално гражданство 8. Нетикет 9. Управление на дигитална идентичност 10. Дигитални инструменти и 11. разработка на дигитално съдържание 12. Закон за авторското право 13. Основни принципи за безопасност и сигурност на данните 14. Защита на данни и съдържание 15. Защита на личните данни и поверителността 16. Поддръжка на потребителите (Идентифициране на нужди и отговори) 17. Управление на проблеми/кризи 18. Управление на компетенциите 	<p>(мобилизиране на другите)</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Мобилизиране на ресурси 7. Маркетинг и промоция 8. Застъпничество 9. Развитие на продажбите 10. Набиране на средства и краудсорсинг 11. Управление на проекти 12. Стратегическо мислене (Разработване на бизнес план) 13. Управление на взаимоотношенията 14. Управление на промените (поддръжка на промените) 15. Управление на времето 16. Поемане на инициативата 17. Учене чрез опит 18. Управление на риска
<p>Изисквания за започване на обучението</p>	<p>Всеки, който желае да се включи в обучението, трябва да притежава основни познания и умения за работа с компютърни текстообработващи програми и електронни таблици; умения за разработване и използване на презентации; умения за създаване на електронни ресурси с помощта на интегрирани документи, съдържащи текст, графики и електронни таблици; умения за работа в онлайн среда.</p> <p>Програмата на всеки модул конкретизира изискванията към входното ниво на обучаемите.</p> <p>Предложение: Да се създаде форма, тип визитка (кратко описание), в която всеки обучаем да посочи своите основни компютърни умения преди началото на обучението</p>	
<p>Изисквания за преминаване на обучението</p>	<p>Програмата на всеки модул конкретизира изискванията на началното ниво на обучаемите.</p>	

2.2. DIGY

Отговорикът-цифрова трансформация (DIGY) е гъвкав и проактивен работник, който може да подкрепи екипа на библиотеката в прехода към дигиталната ера. Те ще осигурят техническа подкрепа на своите колеги и дейностите на библиотеката при внедряването на нови дигитални инструменти. Те могат да използват онлайн инструменти и платформи за сътрудничество, да проектират и/или избират съдържание и услуги за различни цели. Те също така подпомагат каталогизирането, архивирането и дигитализирането на книги и документи, както и поддържането на цифрови ресурси и колекции.

Таблица 5 – Учебна програма за профил DIGY

Име на учебната програма			
Отговорик-цифрова трансформация (DIGY)			
Часове	MOOC – 80	Специализиран курс (смесено обучение) - 240	Работно-базирано обучение - 165
Цел и резултати от учебната програма	Учебната програма за професионално образование и обучение обхваща основни технически умения, но също така се занимава и със съвременните (дигитални и меки) умения, от които библиотекарите все повече се нуждаят, но които не са обхванати от традиционното обучение.		
Модули	<p>Дигитални компетентности</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Въведение в дигитализацията 2. Управление на данни, информация и цифрово съдържание 3. Взаимодействие чрез дигитални технологии (онлайн срещи) 4. Сътрудничество и споделяне чрез дигитални технологии 5. Управление на дигитална идентичност 6. Дигитални инструменти и разработка на дигитално съдържание 7. Закон за авторското право 8. Програмиране 9. Основни принципи за безопасност и сигурност на данните 10. Защита на данни и съдържание 11. Защита на личните данни и поверителността 12. Поддръжка на потребителите (Идентифициране на нужди и отговори) 	<p>Предприемачески и трансверсални умения</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забелязване на възможности 2. Оценяване на идеите 3. Дизайнерско мислене 4. Мобилизиране на ресурси 5. Развитие на продажбите 6. Управление на проекти 7. Стратегическо мислене (разработване на бизнес план) 8. Управление на промените (поддръжка на 	

	<p>13. Управление на проблеми/кризи</p> <p>14. ИТ умения и отстраняване на неизправности</p> <p>15. Управление на компетенциите</p>	<p>промените)</p> <p>9. Управление на времето</p> <p>10. Поемане на инициативата</p> <p>11. Учене чрез опит</p> <p>12. Управление на риска</p>
Изисквания за започване на обучението	<p>Всеки, който желае да се включи в обучението, трябва да притежава основни познания и умения за работа с компютърни текстообработващи програми и електронни таблици; умения за разработване и използване на презентации; умения за създаване на електронни ресурси с помощта на интегрирани документи, съдържащи текст, графики и електронни таблици; умения за работа в онлайн среда.</p> <p>Програмата на всеки модул конкретизира изискванията към входното ниво на обучаваните студенти.</p> <p>Предложение: Да се създаде форма, тип визитка (кратко описание), в която всеки обучаем да посочи своите основни компютърни умения преди началото на обучението</p>	
Изисквания за преминаване на обучението	<p>Програмата на всеки модул конкретизира изискванията на началното ниво на обучаемите.</p>	

Title:	Изследователска методология и инструменти		
Authors:	DMG, EGIInA, HOU, UNIBA, ULSIT		
WP:	3	Deliverable:	11
Date:	30/11/2021	Version:	0.3
Page:			23

Приложение 1 – Учебна програма за профил СЕСО

Title:	Изследователска методология и инструменти		
Authors:	DMG, EGIInA, HOU, UNIBA, ULSIT		
WP:	3	Deliverable:	11
Date:	30/11/2021	Version:	0.3
Page:			24

Приложение 2 – Учебна програма за профил DIGY

